791/08

Den 17. marts 2008 blev i sag nr. 71.990:

xxx xxxxxxxxx
xxxxxxxx xx xxxxx xxxxxxxxxx
xxxx xxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en firmapensionsordning i Nordea Pension med dækning for tab af erhvervsevne, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at anerkende et erhvervsevnetab på 50 %.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at der ikke dokumentation for, at erhvervsevnen er nedsat med halvdelen af den fulde erhvervsevne efter karensperiodens udløb den 6/8 2006.

Den tegnede forsikring giver ret til fuld invalideydelse og/eller fuld præmiefritagelse, såfremt forsikrede grundet sygdom eller ulykke mister mindst 2/3 af erhvervsevnen. Såfremt erhvervsevnen nedsættes til mellem 1/2 og 1/3, har forsikrede ret til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Der er en karensperiode på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1957, er efter 8 års folkeskole uddannet som murer, hvorefter han har været ansat i industrien. Senest indtil en arbejdsulykke den 21/4 2005 var han arbejdsleder på et bryggeri med 40 ansatte under sig. Han havde da arbejdet på bryggeriet i 15 år. Den 21/4 2005 var han på arbejde og i færd med at tale med nogle kolleger, da døren på en truck, der passerede ham, gik op, hvorved han blev ramt på venstre arm og ben. Han oplevede umiddelbart smerter i armen og benet, og på venstre lår

fik han en stor blodansamling. Efter nogle dages forløb kom der tiltagende smerter og stivhedsfornemmelse i nakken. Han har siden ulykken fået fysioterapibehandlinger en gang ugentligt, hvor han får massage, ultralyd og bliver udspændt. Behandlingerne har en lindrende effekt, men har ikke afhjulpet generne.

Han ansøgte om udbetaling og/eller præmiefritagelse ved tab af erhvervsevnen den 14/11 2006. I ansøgningen oplyste han, at han havde måttet opgive sit arbejde fra 3/5 2006, ligesom han var blevet opsagt fra sit arbejde pr. 31/12 2006.

Selskabet rekvirerede det lægelige og kommunale materiale til brug for vurderingen. Sagen var blevet anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen, der havde foranlediget klageren undersøgt af speciallæge i neurokirurgi, B.B.A., der i erklæring af 3/11 2005 bl.a. har anført:

> "Ved den objektive undersøgelse er der kun smerteudløsning i yderstillingerne ved bevægelser i columna cervikalis, men ellers helt normale forhold. OR er som nævnt konstant plaget af disse diffuse ukarakteristiske gener og samtidig går det ud over hans arbejdspræstation idet han oplever koncentrationsbesvær og rastløshed. Tilstanden er således på længere sigt truende for hans erhverv, såfremt der ikke indtræder en bedring.
> På det foreliggende finder jeg, at tilstanden er udløst af arbejdsskaden, og der må være tale om en piskesmældslignende læsion, og såfremt dette er tilfældet kan der påregnes en noget længere restitutionsperiode end et halvt år. Muligheden for bedring er dog til stede."

I kommunalt regi har sagsbehandleren i forbindelse med udarbejdelsen af ressourceprofilen den 21/11 2006 bl.a. anført:

> "Det vurderes på baggrund af de lægelige oplysninger, at der er tale om, at O. har følger efter forvridning af halshvirvelsøjlen, men at han fortsat ikke er udredt og afventer fortsatte undersøgelser.
>
> I brev af dato d. 26.10.2006 og samtale af dato d. 30.10.2006 har O. besluttet at afvise yderligere deltage på A., hvor han imidlertid havde været til samtale på A. i uge 43, og hvor det var planlagt, at han skulle starte i uge 44. Han oplyser selv, at grunden til, at du har truffet dette valg er, at du ikke vil kunne passe din bilforretning.
>
> P. Kommune vurderer i den forbindelse, at forløbet ved A. var så skånende som muligt, idet det ikke krævede fysisk arbejde, og hvor der var mulighed for at gå, stå og sidde, hæve/sænkeborde og pauser. Ligeledes var det 3 dage af 3 timer.
> Det vurderes på baggrund af en helhedsvurdering, at der fortsat mangler en afklaring af hans arbejdsevne, at han fortsat er uafklaret helbredsmæssigt og skal til yderligere afklarende undersøgelser. På den baggrund kan der ikke peges på revalideringsmæssige muligheder i sagen, hvorved han vil kunne blive selvforsørgende ved ordinært arbejde.

> Ligeledes vurderes det, at der ikke er grundlag for at rejse en sag om førtidspension, og at der på nuværende tidspunkt ikke kan peges på, om han vil kunne vende tilbage til tidligere arbejdsområder eller indenfor andet passende erhverv."

Selskabet ønskede klageren yderligere undersøgt og foranledigede, at overlæge, dr. med. P.S. undersøgte klageren. I erklæring af 8/3 2007 har overlægen bl.a. anført:

> "Efter ulykken prøvede han at genoptage arbejdet, men måtte efter en sygemelding opgive dette. Fyret 01.07. med fratrædelse 31.12.06.
> Via kommunen tilbudt arbejdsprøvning, men da dette ville indebære at han måtte opgive sin bilforretning, har han i stedet valgt at satse på denne. Han afhændede en vindmølle og byggegrund og derved nedsat de dgl. udgifter. Bilforretningen bruger han godt 15 timer på om ugen og har ansat en hjælper, som er der 30-40 % af fuld tid.
> …
> **Objektivt**
> …
> Columna: Patienten angiver ingen ømhed, direkte af columna. Der er let ømhed af begge nakkefæster ned i skulderåg. Der er en let til moderat indskrænket bevægelighed for ekstension og rotation til begge sider. Bevægelserne foretages forsikring og relativt langsomt.
> …
> **Konklusion**
> Patienten har symptomer, som man kan se det efter en pludselig påvirkning af nakken. Der er ikke anamnestisk eller objektivt tegn på anden årsag til generne end ulykken,
> Ulykken har været lidt atypisk, idet den har bestået af et kraftigt slag mod kroppen.
> Under alle omstændigheder har patientens symptomer været uændrede stationære, trods behandling hos fysioterapeut. Tilstanden må derfor betragtes som værende stationær, udtryk for varigt mén. Patienten kunne formentlig have gavn af en vis grad af optræning af nakke og ryg, men der kan ikke forventes en væsentlig bedring i tilstanden.
> Patientens gener, primært nakkegenerne og de sovende fornemmelser i armene og hukommelsesproblemerne har betydet, at patienten ikke har kunnet passe sit arbejde som arbejdsleder på bryggeri. Han kan ikke klare fysisk aktivitet, da det forværrer generne i nakken, hvilket primært kommer til udtryk ved funktionerne i hjemmet, hvor han ikke kan deltage i rengøring, løfte ting eller foretage reparationer og lign. i hjemmet, uden kraftig forværring af generne. Patienten kan klare mindre simple arbejdsopgaver, når han selv kan bestemme tidspunkt for gennemførelse af disse. Den samlede arbejdsindsats er således få timer om dagen. Hans arbejde med bilforretningen er formentlig så skånsom, som arbejde kan være, da de enkelte arbejdsopgaver er relativt korte og de kan foretages på valgfrie tidspunkter, stort set. Han måtte ansætte en hjælper til støtte. Der er således ikke udsigt til, at patientens arbejdsevne kan øges og det nuværende arbejde er formentlig det optimale."

Ved skrivelse til klageren af 26/3 2007 har selskabet afvist at anerkende et erhvervsevnetab på 50 %. Baggrunden for afvisningen var bl.a., at de objektive fund i forbindelse med speciallæge P.S.' undersøgelse alene viste let ømhed af begge nakkefæster ned til skulderåget, ligesom der var let til moderat indskrænket bevægelighed for ekstension og rotation til begge sider. Endelig var der fundet ganske let polyneuropati uden subjektive klager. De objektive fund var derfor ifølge selskabet sparsomme.

Klagerens advokat indbragte ved skrivelse af 18/6 2007 sagen for nævnet med påstand om udbetaling af løbende ydelser og eventuelt præmiefritagelse. Til støtte for påstanden vedlagde hun supplerende redegørelse, hvoraf det bl.a. fremgår:

> "Arbejdsgiver har i forbindelse med sygemeldingen modtaget sygedagpengerefusion fra kommunen, hvorfor min klient har været til opfølgningssamtale hos kommunen.
>
> I forbindelse hermed ønskede P. Kommune, at min klient skulle deltage i et afklaringsforløb 3 dage om ugen af 3 timer, idet kommunen anerkendte, at min klient ikke kunne blive selvforsørgende ved ordinært arbejde og at der kunne heller ikke peges på revalideringsmæssige muligheder i sagen, hvorved min klient kunne blive selvforsørgende ved ordinært arbejde.
>
> Min klient afviste at deltage i afklaringsforløbet, da dette ville betyde, at han ikke ville være i stand til at passe sin bilforretning de ca. 15 timer om ugen, som han nu arbejdede. Al annoncering sker over internettet, hvorefter eventuelle kunder kontakter min klient for en fremvisning. Sådan foregik det også før ulykken.
>
> Bilforretningen er således 'ubemandet' med mindre folk har en aftale.
>
> Afslaget til kommunen var endvidere begrundet i, at kommunen trods en erkendelse af min klients begrænsede erhvervsevne ønskede, at min klient deltog i et A… forløbet for at min klient kunne fremstå som en positiv rollemodel for andre på afklaringscentret, idet min klient har haft en mangeårig stabil tilknytning til arbejdsmarkedet.
>
> Da min klient samtidig vurderede, at han i sin bilforretning kunne oppebære en indkomst svarende til mindst sygedagpenge, valgte han at afslå offentligt forsørgelse.
> Nordea har afslået at anerkende, at min klients erhvervsevne er nedsat med halvdelen af den fulde erhvervsevne.
> …
> Dette afslag kan ikke anerkendes, idet min klients erhvervsevne er nedsat med betydelig mere end halvdelen, idet min klient forud for ulykken arbejdede ca. 40 timer pr. uge som lagerchef på bryggeriet samtidig med, at min klient lagde et betydeligt antal arbejdstimer i bilforretningen, herunder opførelsen af erhvervsbyggeriet på ca. 500 m².
>
> Såfremt skaden ikke var sket, ville min klient være fortsat med at drive bilforretning ved siden af sin faste stilling, idet fremvisning og salg af bilerne som før ulykken ville blive aftalt til tidspunkt udenfor min klients arbejdstid."

Selskabet har over for nævnet ved skrivelse af 6/7 2007 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført, at man i vurderingen af erhvervsevnetabet lægger vægt på de objektive lægelige fund, som selskabet i klagerens tilfælde finder sparsomme. Herudover pointerer selskabet, at det ikke har været muligt at få en afklaring via en afprøvning, da klageren ikke har ønsket at deltage. Afslutningsvis konkluderer selskabet over for nævnet:

> "O.R. blev sygemeldt den 3. maj 2006 efter at han tilbage i 2005 blevet påkørt af en truck og i den forbindelse fik pådraget sig forvridning af nakken.

> Forsikrede har haft en del klager i form af smerter og kognitive gener, men de objektive fund har været meget sparsomme. Fra kommunen har man ønsket at afprøve forsikrede for at få afklaret hans erhvervsevne, men han har afslået at deltage i et afprøvningsforløb, fordi han ønskede at fortsætte sit brugtvognsfirma. Det, at forsikrede rent timemæssigt kun kan klare under halvdelen af, hvad han normalt kunne, kan ikke stå alene som dokumentation for erhvervsevnetabet.
>
> Vi fastholder, at der ikke er dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat med halvdelen af den fulde erhvervsevne efter karensperiodens udløb de 6. august 2006."

Klagerens advokat har i skrivelse af 2/8 2007 til nævnet kommenteret selskabets vurdering, idet det bl.a. fremgår:

> "Jeg har noteret mig, at Nordea Liv og pension alene henholder sig til to forhold, nemlig at der ikke foreligger betydelige objektive fund samt at kommunen ikke har kunnet gennemføre en afklaring af arbejdsevnen, da min klient har valgt at bruge sin rest erhvervsevne i sin virksomhed.
>
> Vedrørende det første forhold skal jeg gøre opmærksom på, at der er konstateret let til moderat bevægeindskrænkning med forsigtig bevægelse af halshvirvelsøjlen.
>
> Da der ved denne type skader aldrig kan konstateres objektive fund udover bevægeindskrænkning, samt at dette ligeledes fremgår af Arbejdsskadestyrelsens méntabel og retspraksis i øvrigt, er dette ikke et relevant krav at stille i nærværende sag.
>
> For så vidt angår min klients afvisning af at deltage i arbejdsprøvning på A., skal jeg henholde mig til det i min skrivelse af 18. juni 2007 anførte."

Selskabet har i skrivelse af 9/8 2007 til nævnet hertil bemærket, at det forhold, at der ikke foreligger en afprøvning, ikke i sig selv er årsag til selskabets afslag, men netop fordi de objektive fund er sparsomme, og medicinforbruger er begrænset, ville en arbejdsprøvning have kunnet belyse klagerens resterhvervsevne yderligere..

Afslutningsvis har advokaten i skrivelse til nævnet af 14/8 2007 bestridt, at klagerens medicinforbrug er sparsomt, idet han må tage smertestillende medicin flere gange om ugen. Da effekten af medicinen herudover er begrænset, har dette afstedkommet, at han trods mange års betydelig tilknytning til arbejdsmarkedet nu kun er i stand til at arbejde få timer hver dag.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**§ 6. Invaliditet**

… Hvis erhvervsevnen er nedsat til mellem 1/2 og 1/3, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse, når forsikringsbegivenheden ikke er forvoldt med forsæt af forsikrede.

Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring. Er forsikringen tegnet efter aftale med en arbejdsgiver, kan omskrivning til præmiefri forsikring alene ske efter fratrædelse.

Stk.3
Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end henholdsvis 1/3 og 1/2 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder
…
Stk. 5
Selskabet kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat til 1/2 eller derunder. Selskabet kan forlange de oplysninger, det anser for nødvendige til bedømmelse heraf."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen - herunder de kommunale og lægelige oplysninger - finder nævnet det på det foreliggende grundlag ikke tilstrækkelig godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne - vurderet i forhold til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser - er nedsat i dækningsberettigende grad.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann